

A102 Nytt plangrunnlag for kommunal atomberedskap

Fagsamling for kommunale beredskapsmedarbeidarar

4. juni 2015

Fylkesberedskapssjef Ketil Matvik Foldal

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

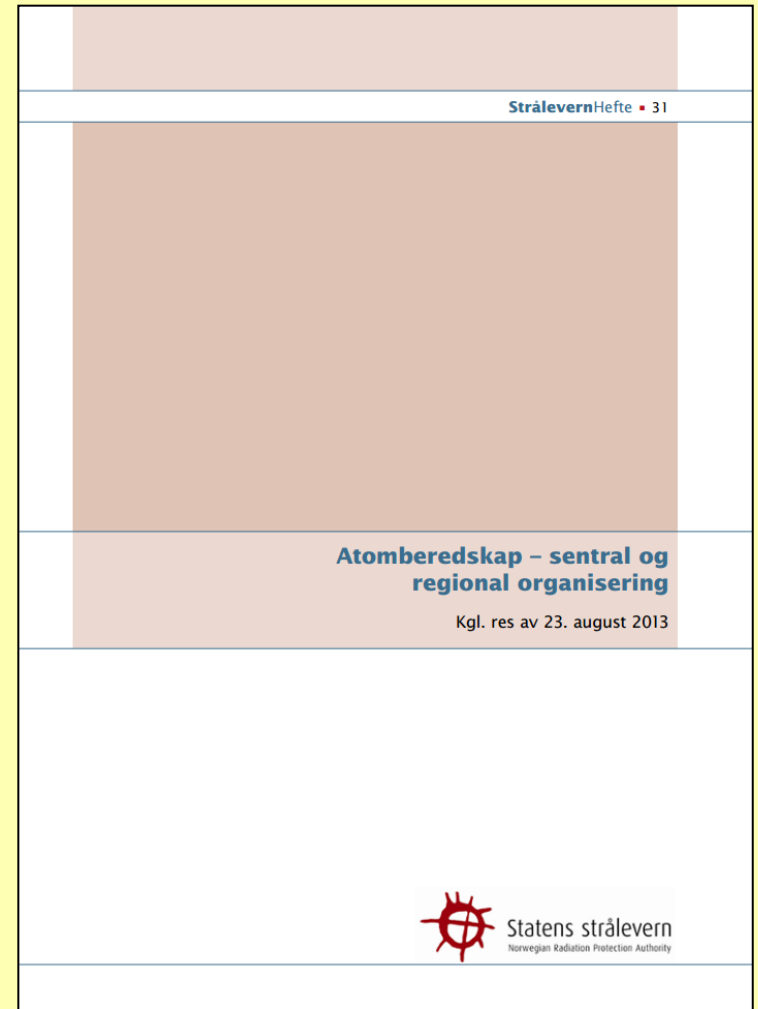
A101 Atomberedskap grunnkurs

Atomberedskap - bakgrunn

Tsjernobyl-ulykka 26.04.1986.

Sentralt styrt atomberedskap.

Kgl.res. 23. august 2013

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Tsjernobyl-ulykka 26.04.1986.

Fukushima-ulykka 11.03.2011.

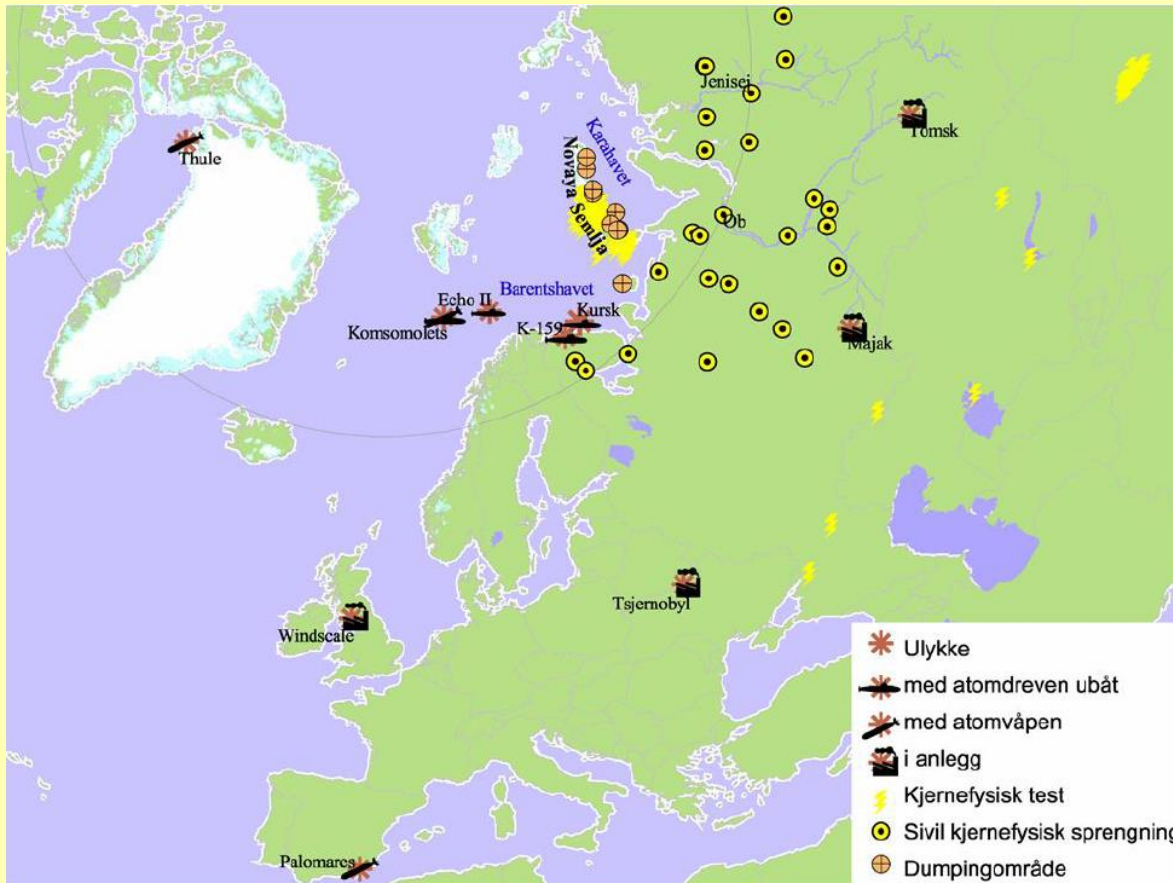

Three Mile Island-ulykka
28.03.1979.

A101 Atomberedskap grunnkurs

Atomhendingar i "nærområdet" - oppsummert

A102 Nytt plangrunnlag

Plangrunnlag for kommunal
atomberedskap

Revidert oktober 2008
Utarbeidet i samarbeid mellom Fylkesmennene og Statens Strålevern

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

**NB! Ikkje heilt ferdig
utkast per 01.06.2014!**

KOMMUNAL
ATOMBEREDSKAP
PLANGRUNNLAG

2015

A102 Nytt plangrunnlag

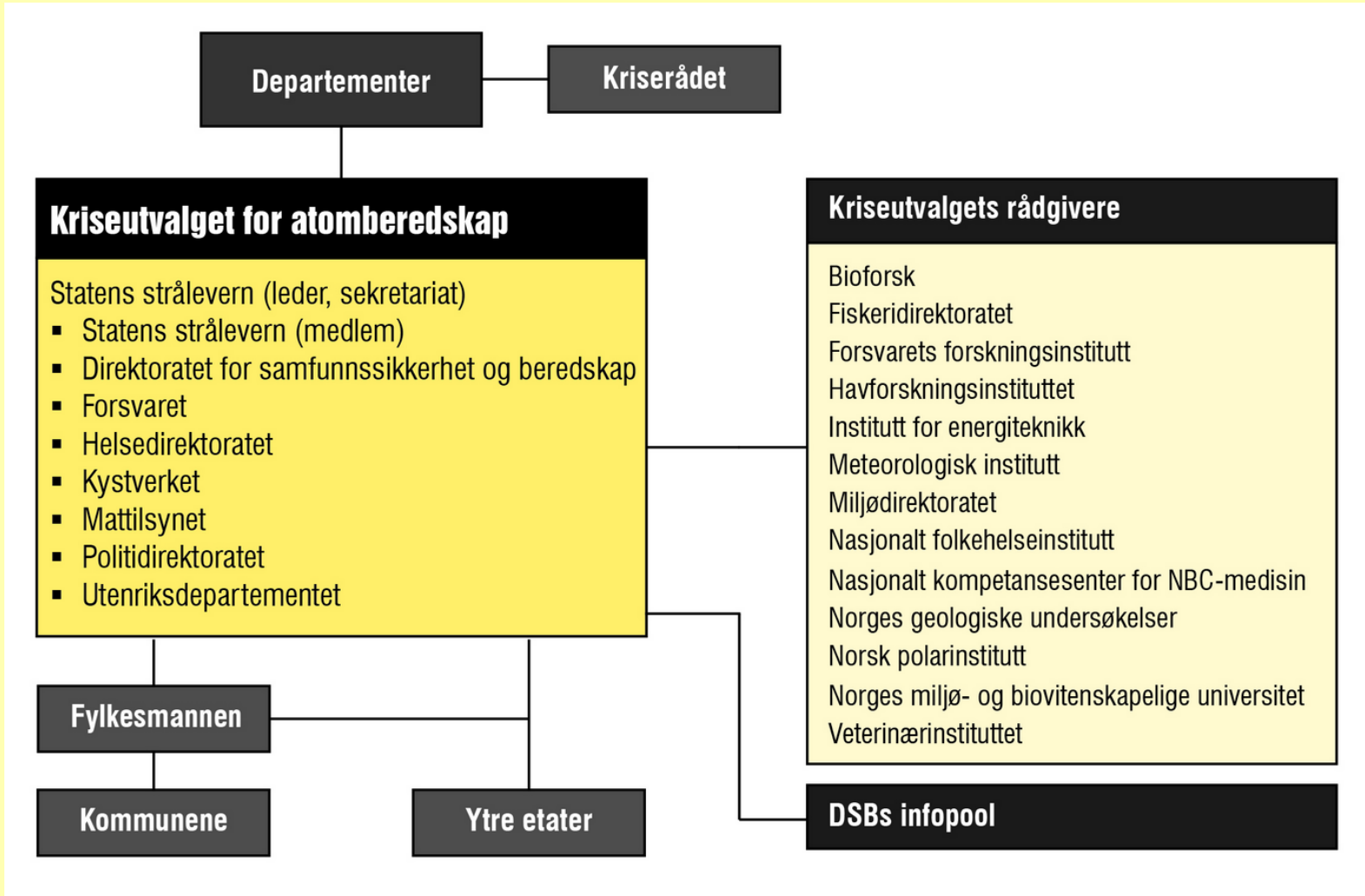
NB! Ikkje heilt ferdig utkast per 01.06.2014!

INNHOOLD

Innhold.....	4
Forord.....	5
1. Atomberedskapsorganisasjonen – aktører, roller og ansvar.....	6
1.1 Kriseutvalget for atomberedskap (KU) og rådgivere.....	7
1.2 Statens strålevem.....	7
1.3 Fylkesmannen - Kriseutvalget for atomberedskaps regionale ledd.....	7
1.4 Departementene.....	8
2. Trusselvurdering og dimensjonerende scenarier.....	8
3. Kriseutvalgets konsekvensreducerende tiltak.....	12
4. Kommunal atomberedskap.....	12
4.1 Kommunenes ansvar.....	12
4.2 Samhandling.....	12
4.3 Atomhendelser i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse.....	13
4.4 Atomhendelser i kommunens beredskapsplanverk.....	14
4.5 Planvedlikehold, øvelser og kompetanseheving.....	16
5. Konklusjon.....	17
Referanser.....	18

A102 Nytt plangrunnlag

A102 Nytt plangrunnlag

Trusselvurdering og dimensjonerende scenario

De seks dimensjonerende scenariene for norsk atomberedskap:

1. Stort luftbåret utslipp fra utlandet
2. Stort luftbåret utslipp fra fast virksomhet i Norge
3. Lokal hendelse i Norge eller norske nærområder uten stedlig tilknytning
4. Lokal hendelse som utvikler seg over tid
5. Stort utslipp til marint miljø eller rykte om betydelig marin eller terrestrisk forurensning
6. Alvorlige hendelser i utlandet uten direkte konsekvenser for norsk territorium

A102 Nytt plangrunnlag

Kriseutvalet sine konsekvensreducerende tiltak

- pålegge sikring av områder som er eller kan bli sterkt forurenset, for eksempel i form av begrensning av tilgang og trafikk eller sikring og fjerning av radioaktive fragmenter,
- pålegge akutt evakuering av lokalsamfunn i tilfeller hvor utslippskilden, for eksempel lokal reaktor, havarert fartøy med reaktor eller fragmenter fra satellitt, utgjør en direkte trussel mot liv og helse lokalt,
- pålegge kortsiktige tiltak/restriksjoner i produksjonen av næringsmidler, for eksempel å holde husdyr inne eller å utsette innhøstning,
- pålegge/gi råd om rensing av forurensete personer,
- gi råd om opphold innendørs for publikum,
- gi råd om bruk av jod tabletter,
- gi kostholdsrad, for eksempel råd om å avstå fra konsum av visse forurensete næringsmidler
- gi råd om andre konsekvensreducerende tiltak, inkludert tiltak for å hindre eller redusere forurensing av miljøet.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

A102 Nytt plangrunnlag

**NB! Ikkje heilt ferdig
utkast per 01.06.2014!**

Kommunal atomberedskap

4.1 Kommunenes ansvar

Kommunens plikt til å etablere beredskap mot atomhendelser er hjemlet i de generelle bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt³ og sektorlovgivningens pålegg om beredskap innenfor den kommunale tjenesteproduksjonen. Lov om helsemessig og sosial beredskap er i denne sammenheng særlig relevant.

Kommunens rolle og oppgaver ved atomhendelser, vil som ved de fleste andre uønskede hendelser være å opprettholde egen tjenesteproduksjon, å bistå andre myndigheter med ansvar for gjennomføring av tiltak og generell ivaretagelse av befolkningens sikkerhet. Formidling av lokalt tilpasset informasjon, herunder også befolkningsvarsling, er sannsynligvis den viktigste enkeltoppgaven der kommunen har gjennomføringsansvar.

A102 Nytt plangrunnlag

**NB! Ikkje heilt ferdig
utkast per 01.06.2014!**

Kommunal atomberedskap

4.3 Atomhendelser i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse

Hvilke oppgaver kommunen skal være forberedt på og hvilken beredskap kommunen skal etablere ved en atomhendelse, må avklares gjennom utarbeidelse av en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse.

Som det er gjort rede for i de foregående kapitlene, er det på nasjonalt nivå gjennomført trusselvurderinger og avklaringer av hvilke Konsekvensreducerende tiltak som er mest aktuelle. Disse bør ligge til grunn for ROS-analysen.

I praksis bør kommunens helhetlige ROS-analyse omfatte en systematisk gjennomgang av hvordan de seks dimensjonerende scenariene vil arte seg i kommunen: sannsynlighet og konsekvenser, lokale forhold som påvirker risikobildet, utfordringer og behov for beredskap eller andre konsekvensreducerende tiltak.

Når det gjelder sannsynlighet, må det som i den nasjonale risikovurderingen, legges til grunn at alle hendelser er lavsannsynlighetshendelser. Likevel vil det for noen av hendelsene være lokale variasjoner. Det er åpenbart at vertskommunene og nabokommunene til de norske forskningsreaktorene har høyere sannsynlighet for å bli berørt av scenario 2-hendelser enn kommuner som ligger langt unna slike virksomheter.

A102 Nytt plangrunnlag

NB! Ikkje heilt ferdig utkast per 01.06.2014!

Kommunal atomberedskap

4.4 Atomhendelser i kommunens beredskapsplanverk

(...)

Kriseutvalget for atomberedskap er ansvarlige for å utarbeide god informasjon om hendelsen, konsekvenser og tiltak ved en atomhendelse.

Statens strålevem bruker sine nettsider, kriseinfo.no og media for å formidle informasjon og budskap til befolkningen. Kommuner bør bruke sine informasjonskanaler til å videreformidle budskapet.

Basert på at en atomhendelse innebærer mange av de samme mekanismer og reaksjonsformer som andre beredskapshendelser **kan kommunens atomberedskapsplan sannsynligvis favnes i ett eller flere tiltakskort som oppsummerer kommunens rolle ved en atomhendelse og dermed viser til andre deler av beredskapsplanverket som f.eks.:**

- Informasjonsplan
- Plan for befolkningsvarsling
- Evakueringsplan

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

A102 Nytt plangrunnlag

**NB! Ikkje heilt ferdig
utkast per 01.06.2014!**

Kommunal atomberedskap – eksempel på oppgåver:

- Etablere kommunal kriseleiing
- Informere egne innbyggjarar
- Sjå til at tiltak blir gjennomført lokalt
- Gjere relevante opplysningar kjent for regionale og nasjonale styresmakter
- Hjelp politiet i arbeidet med evakuering, sikring, innkvartering forpleiing
- Tilsyn med husdyr, tiltak for å skaffe fôr
- Lokalitetar til reinsing av kontaminerte personar
- Drift av egne anlegg og institusjonar
- Tiltak for at lokalsamfunnet skal fungere normalt
- Klargjering og drift av tilfluktsrom
- Distribusjon og utdeling av jodtablettar

A102 Nytt plangrunnlag

**NB! Ikkje heilt ferdig
utkast per 01.06.2014!**

Kommunal atomberedskap

5. KONKLUSJON

Kommunene skal utvikle planer for atomberedskap slik at Norge sammen står best mulig rustet til å håndtere en atomhendelse.

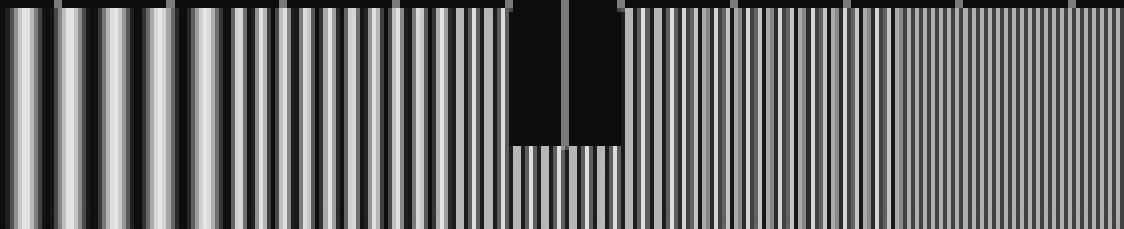
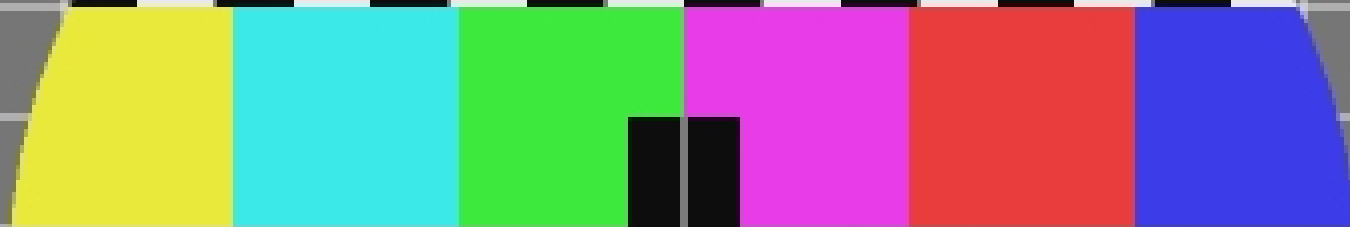
Planverket skal ha sine røtter i helhetlige ROS analyser og skal samsvare det som gjelder for resten av atomberedskapsorganisasjonen. Planer for atomhendelser skal inngå som en utfyllende helhet inn i alt annet beredskapsarbeid der nøkkelord er samordning, øvelser og godt planverk.

Det er viktig at atomberedskapen ses i sammenheng med annet beredskapsarbeid slik at oppgavene kommunen har under en slik hendelse blir ivaretatt på en god måte.

A vertical rocket launch is shown against a sunset sky. The rocket has a white body with black horizontal stripes and a black nose cone. The word 'IMPACT' is written in a stylized, outlined font to the right of the rocket. The background features silhouettes of trees and a bright orange and yellow sky.

IMPACT

NORGE

OSLO

